

نوال السعداوی آماج حملات اسلام‌گرایان مصر! روبن مارکاریان

در روز ۳۰ ژوئیه دادگاه خانواده در قاهره شکایت اسلام‌گرایان مصر علیه نوال السعداوی را بخاطر نقض روال قضائی رد کرد. اسلام‌گرایان که سعداوی را مرتد اعلام کرده بودند خواهان صدور حکم اجباری جدائی او از همسرش بودند. نوال السعداوی فمینیست پرآوازه مصری است که در دهکده "کافر تالا" در دلتای مصر متولد شد. او دختر بزرگ خانواده‌ای بود که دارای ۹ فرزند بودند. نوال السعداوی تحصیلات خود را در رشته پزشکی به پایان رسانده و در سال ۱۹۷۲ به استخدام وزارت بهداشت مصر درآمد. او به نقد سنت‌های پدرسالارانه و سوءاستفاده از زنان و نیز فساد قدرت سیاسی در مصر و کشورهای جهان عرب پرداخت؛ پدرسالاری ریشه‌داری که زنان را در خانواده و جامعه در موقعیت کهنتر و برده‌وار قرار داده و آنها را از فرصت‌های مساوی در همه عرصه‌های زندگی از جمله مشارکت در قدرت سیاسی محروم می‌سازد.

السعداوی را به خاطر پیکار پیگیر و سازش‌ناپذیرش با سنت‌ها و باورهای پدرسالارانه و مواضع مترقیانه‌اش در عرصه سیاست از کار اخراج کردند و انورسادات او را در سال ۱۹۸۱ بدون وارد کردن هیچ اتهامی سه ماه به زندان انداخت. سعداوی در سال ۱۹۸۲ "انجمن همبستگی با زنان عرب" را تأسیس کرد که با ۳۰۰۰ عضو و نیز اعطای نقش مشاور سازمان ملل به این انجمن، بزرگترین تشکل زنان در جهان عرب به شمار می‌رفت. "انجمن همبستگی با زنان عرب" در سال ۱۹۹۱ به خاطر انتقاد از جنگ خلیج توسط دولت مصر منحل شد.

آن چه این روزها افکار مترقی جهان را به خود متوجه کرد فتوای ارتدادی بود که توسط مفتی اعظم مصر شیخ "ناصر فرید واصل" علیه سعداوی صادر شد. ایراد این اتهامات به سعداوی به خاطر مصاحبه وی با روزنامه‌ای مصری در سه ماه پیش بود که در آن مصاحبه، سعداوی در ارتباط با ریشه‌های حج به اظهار نظر پرداخته و نیز از چندهمسری و عدم تساوی زن و مرد در امر ارث‌بری بشدت انتقاد کرده بود. وکیل اسلامیون مصر به استناد فتوای ارتداد مفتی اعظم، علیه سعداوی به عنوان یک مرتد اعلام جرم کرده و درخواست کرد که ازدواج سعداوی هفتاد ساله با همسر هفتادوهشت ساله‌اش شریف هتاتا (Hettata)، نویسنده مصری، پس از ۳۶ سال زندگی مشترک فسخ گردد.

این اولین تهاجم اسلامیون مصری به روشنفکران نبود. اسلامیون مصری با صدور فتوای ارتداد مشابهی روشنفکر مصری "ناصر حمید ابو زید" استاد زبان‌شناس را بخاطر تفسیری که از متون اسلامی به عمل آورده بود به دادگاه کشاندند. دادگاه بخاطر ارتداد "ناصر حمید" حکم جدائی اجباری نامبرده از همسرش را صادر کرد. "ناصر حمید" و همسرش ترجیح دادند که با فرار از مصر حکم ناعادلانه دادگاه را نقض کنند. اما سعداوی اعلام کرد که در هر صورت در مصر باقی مانده، حکم دادگاه هر چه باشد هیچ گاه از همسرش جدا نشده و در برابر اسلامیون سرخم نخواهد کرد. صدور فتوای ارتداد علیه سعداوی و کشاندن او به دادگاه موجی از اعتراض جهانی را برانگیخت. تشکل‌های گوناگون زنان، تشکل‌های مدافع حقوق بشر و آزادی بیان قاطعانه از سعداوی دفاع کردند.

در زیر امواج اعتراضات بین‌المللی، در روز ۳۰ ژوئیه، دادگاه خانواده مصر اعلام کرد که تنها کیفرخواست صادر شده توسط دادستانی برای محاکمه اعتبار دارد و به همین خاطر پرونده را به خاطر نقض روش قضائی (و جالب این جاست نه به خاطر مغایرت شکایت با اولیه‌ترین میبانی حقوق شهروندی) مختومه اعلام کرد.

در مصر این تنها دولت نیست که حافظ سنت‌های پدرسالارانه باقی مانده از عهد عتیق است، افراطیون اسلامی نیز به نوبه خود از طریق اقدامات تروریستی به سروقت روشنفکران و ترقی‌خواهان می‌روند. از نظر آنها حکم ارتداد در حقیقت صدور اجازه ترور است. آن‌ها در سال ۱۹۹۲ "فارغ فادا" را ترور کردند و در سال ۱۹۹۴ "نجیب محفوظ" نویسنده معروف مصری و برنده جایزه نوبل توانست از اقدام ترور جان سالم بدر ببرد. فعالان جنبش زنان در مصر می‌گویند که در اوائل دهه نود نام سعداوی در فهرست ترور گروه‌های افراطی اسلامی قرار داشت و اکنون نیز علیرغم مختومه شدن پرونده طلاق اجباری، وی احتمالاً بار دیگر نام وی در فهرست گروه‌های ترور قرار خواهد گرفت.

دولت‌های مرتجع عربی آثار و مقالات سعداوی را ممنوع کرده و از هر طریق ممکن از انتشار افکار و عقاید مترقیانه او جلوگیری می‌کنند. اما او می‌گوید اکثریت مردم در کشورهای عربی از من حمایت می‌کنند. او می‌افزاید تقریباً در هر خانواده مصری و یا عرب می‌توانید کتاب و یا کپی کتابهای مرا پیدا کنید. او ۳۲ کتاب به زبان عربی منتشر کرده است که اکثر آنها به زبانهای خارجی ترجمه شده‌اند. کتاب معروف او به نام "زن در نقطه صفر" به ۲۸ زبان ترجمه شده است.

اگر در مصر دولت به اصطلاح لائیک این کشور حافظ سنت‌های پدرسالاری بوده و در این یا آن موقعیت تحت تاثیر روحانیت قرار می‌گیرد، در رژیم جمهوری اسلامی ایران روحانیت و دستگاه دولتی در هم ادغام شده و مرتجع‌ترین و خشن‌ترین قواعد پدرسالارانه عهدبوقی به صورت قوانین رسمی کشور درآمده‌اند. در نظام ولایت فقیه حکم فقیه قانون است و قهر دولتی تابع و مجری آن است. گروه‌ها و دستجات ظاهراً غیررسمی وابسته به روحانیت نیز چیزی نیستند مگر بازوهای کمکی و مکمل اختاپوسی که رژیم جمهوری اسلامی ایران نام دارد. در رژیم جمهوری اسلامی فعالین زن ناقد سنت‌های پدرسالارانه اسلامی نظیر مهرانگیز کار و شیرین عبادی به اتهامات واهی به زندان افکنده می‌شوند، مریم ایوبی همچون ده‌ها زن دیگر به حکم قاضی در زندان اوین سنگسار می‌شود،

دستجات ترور هر روز نام جدیدی را بر فهرست بلندبالای قتل‌های عنکبوتی یا قتل نگون‌بخت‌ترین بخش زنان ایران می‌افزایند. مطبوعات وابسته به قدرت‌مداران، سعید حنائی (که به ادعای رژیم قاتل ۱۶ زن در سری قتل‌های عنکبوتی مشهود است) را به قهرمان "غیرت و ناموس" اسلامی مبدل کرده و از او یک قهرمان اخلاق اسلامی می‌سازند! به مدد همین شیوه تلاش می‌کنند تا هر چه بیشتر به عملکرد گروه‌های ترور رژیم اسلامی علیه زنان ایران دامن زنند!

در ایران که روحانیت ماشین دولتی را به تصرف خود در آورده و قوانین اسلامی را به طور تمام و کمال بر آن حاکم کرده است ماهیت و عملکرد ضدبشری و مضمحل‌کننده این قوانین بیش از هر نقطه جهان با وضوح هر چه بیشتر دیده می‌شود! ایران تحت حاکمیت جمهوری اسلامی آئینه تمام نمائی است از پیاده کردن این سنت‌های فوق ارتجاعی که نصف جمعیت ایران یعنی تمام زنان ایران در زندگی روزمره خود ابعاد ضدانسانی آن را با همه وجود تجربه و حس می‌کنند.

درست به همین خاطر است که ما اهمیت مبارزه زنانه همچون نوال السعداوی را بخوبی درک کرده، همبستگی خود را با او اعلام کرده و خود را در پیروزی هایش سهیم می‌دانیم!

ر. مارکاریان